

ንቀጠር ብምጥላም ምስ ኣሜርካ ዝርከብ ዕርቂ የልቦን !!

ኣብዚ እዋንዚ ብዙሓት ዜጋታት ኤርትራ ኩሉ'ቲ ብሓቲ ስርዓት ህግደፍ ኣብ ልዕሊ ህዝብና ዘካይዶ ዝጸንሐን ዘሎን ኣዕናዊ ስነ-ሓሳብ፡ ብውጽኢቱ ድማ ዝተፈላለዩ ግህሰታት ሰብኣውን ፖለቲካውን መሰላት፡ ግፍዕታትን ግብረ-ሽብራዊ ተግባራትን ኣትሪሮም ዝቐዘሙ ወይውን ዝኹንኩ ከም ዘለዉ ይፍለጥ። እዚ ብኣውንታ ክግለጽ ዝኸእል ጉዳይ ኮይኑ፡ ኣብ ወጻኢ ስትራተጂካዊ ፖሊሲታት ናይቲ ስርዓት ብዝምልከት ግን፡ ምስ ኣህዛብ ጎረባብቲ ሃገራትን ርሑቕ ዓለምን ዝኸተሎ ዝምድናታት ዝደናገሩ ውሑዳት ኣይኮኑን። ብፍላይውን ምስ ግጭት ዶብን ውጽኢታቱን ኣብ ዝተኣሳሰር ጉዳይ ነቲ ብእንኮ ናይ ሓሶት መዕከናት ዜና ብሓቲ ስርዓት ህግደፍ ዝፍኖ እከይ ፕሮፓጋንዳዊ ጽልእታትን ቅርሕንታትን እናተታለሉ ገሊኦም ኣብ ጃላነት ዝወድቁ፡ ገሊኦም ድማ ነቲ ሓበሬታ ከምቲ ንሱ ብምቕባል፡ ከም ተጣባቂ ልዕላውነት ህዝብን ሃገርን ኤርትራ ብምውሳድ፡ ምስ ርእይቶኡ ክደናገጹ ዝደናደዱ ምህላዎም ኣይዝንጋዕን። ብዝኾነ ብሓቲ ስርዓት ህግደፍ ኩሉ'ቲ ዝኸተሎ ስትራተጂካዊ ወጻኢ ዝምድናታት ካብቲ ኣብ ውሽጢ ሃገር ዝካይዶ ዝጸንሐን ዘሎን ኣዕናዊ ስነ-ሓሳብ፡ ግዕዞይ ፖለቲካዊ ምሕደራ፡ ጸረ ቁጠባዊ ምዕባሌን ማሕበራዊ ግስጋስን ተፈልዮ ክርእ ዝኸእል መንፈስን ትሕዝቶን የብሉን። ምክንያቱ እዚ ስርዓት'ዚ ፍርቂ ጎኑ ጥዑይ ፍርቂ ጎኑ ድማ ሕሙም ክኸውን ስለ ዘይኸእል፡ ምስ ኣህዛብ ጎረባብቲ ሃገራትን ርሑቕ ዓለምን ዝኸተሎ ስትራተጂካዊ ፖሊሲታት ካብቲ ምስ ህዝቢ ኤርትራ ዘለዎ ናይ ሕቆን ኩብድን ዝምድናታት ዝምንጩ ብምዃኑ ተመሳሳሊ ከምዝኾነ ፍጹም ክዝንጋዕ ኣይግባእን።

ብሓቲ ስርዓት ህግደፍ ብቀንዱ ንኩሉ'ቲ ህዝቢ ኤርትራ ዘካየዶ መሪር ቃልስታቱን ዝኸፈሎ ክቡር ዋጋን ብምጥላም ንልዕላውነቱ ረጊጹ፡ ኣብ ኤርትራ ብቅዋምን ግዝኣተ ሕግን ዘይግዛእ ስርዓት ተኼሉ፡ ሰናይ ፖለቲካዊ ምሕደራ፡ ቁጠባዊ ምዕባሌን ማሕበራዊ ግስጋስን ከረጋግጽ ኣይኸኣለን። ካብዚ ጭቡጥ ክውንነት'ዚ ብምብጋስ ድማ፡ ኩሉ'ቲ ዝኸተሎ ወጻኢ ስትራተጂካዊ ፖሊሲታቱ ብዓለም-ለኻዊ ሕግታትን ስምምዓትን ተገዚኡ፡ ምስ ኣህዛብ ጎረባብቲ ሃገራትን ርሑቕ ዓለምን ኣብ ሕድሕድ ሕውነታዊ ምክብባርን ሓባራዊ ረብሓታትን ተመርኩሱ፡ ነጻ ርኽባትን ዝምድናታትን ህዝቢ-ንህዝቢ ዘጠናክር ክኸውን ምጽባይ የዋህነት'ዩ። ብርግጽውን ኣብዚ ዝሓለፈ 26 ዓመት ጉዕዞ ሃገራዊ ነጻነት ብጭቡጥ ዝተረጋገጸ ክውንነት ምስ ዝህሉ፡ ወጻኢ ዝምድናታትን ፖሊሲታትን ናይዚ ስርዓት'ዚ ኣብ ሕድሕድ ሕውነታዊ ምክብባርን ሓባራዊ ረብሓታትን ዘተሰረተ ኣይኮነን። ብኣንጻሩ ቦቲ ኣብ መስርሕ ነጻነታዊ ተጋድሎ ኣብ ልዕሊ'ቲ ዝዚፍ ስራዊት ፋሽስታዊ ስርዓት ደርጊ ዘረጋገጸ ወደሃደራዊ ዓወታት ሰኪሩ፡ ካብቲ ጎብለል ቀርኒ ኣፍሪቃ ንምዃን ዝነበረ ኣጉል ሕልምታት ዝብገስ ምንባሩ ጸሓይ ዝወቕዖ ሓቂ'ዩ። ኣብ ጸቢብ ጉጅላዊ ረብሓታት፡ ኣብ ዘይሕጋዊ ኮንትራባንዳዊ ስርሓት፡ ብዓቢኡ ድማ ኣብ ጥልመትን ክሕደትን ዝተሰረተ ምዃኑ ምንም ዘጠራጥር የብሉን። ስለ ዝኾነ ኩሉ'ቲ ዝምድናታት ስትራተጂካዊ ምዃኑ ብዙሕ ክምደረሉ ይጸንሕ'ሞ ድሕሪ ቁሩብ ግዜ ብዲፕሎማሲያዊ ምብታኽን ምትዕራቕን ዝልለ፡ ቀጺሉውን ብኩናትን ወራርን ዝግለጽ ተገላባጢ ባህርያት ዘለዎ ክኸውን ግድነት'ዩ። ስለዚ እዚ ስርዓት'ዚ ጸረ ህዝቢ ፖለቲካዊ ስልጣን ካብ ዝጭብጥ ኣትሒዙ፡ ምስ ብዙሓት ሃገራት ዘካይዶን ክሳብ ሕጂ ዘካይዶ ዘሎን ወፍሪ ፕሮፓጋንዳዊ ዘመተን ኩሉ'ቲ ብጉልባብ ዶብ ተመሳሚሱ ምስ ኩሎም ጎረባብቲ ዝተካየደ ኣዕናዊ ኩናትን ወርራን ሕጂውን ምስ ሃገረ ጅቡቲ ተፈጢሩ ዘሎ ምስሕሓብን ወጻኢ ዝምድናታትን ፖሊሲታትን ገባቲ ኢሳይያስ ጥዕና ዘይብሉ ምዃኑ'ዩ ዘመላኸት። ካብዚ ወጻኢ ዝቐርብ ኣጉል ሞጎት ጥቓ ሓቅነት ዝቐርብ ኣይኮነን።

ብሓቲ ስርዓት ህግደፍ ካብ 1991-1993 መሰል ርእሰ-ውሳኔ (ረፈረንደም) ህዝቢ ኤርትራ ኣብ ዝካየደሉ ዝነበረ መድረኽ ምስ መንግስቲ ስዑድያ፡ ሶርያን ግብጽን ናብ ዓቢ ጽልእን ቅርሕንታትን ዝኣተውሉ ኩነታት ምንባሩ ኣይስሓትን'ዩ። ብ1994 ድማ ንምምሕዳር ኣሜርካ ንሰኻትኩም ዶላራት ጥራይ ክፈሉ እምበር ንመንግስቲ ሱዳንሲ ባዕሊይ ኣለኸልኩም ብዘስምዕ ቅኒት፡ ዲፕሎማሲያዊ ዝምድናታቱ ቦቲኹ፡ ክሳብ ኩናት ዝገበረሉን ኣብ ኣስመራ ንዝነበረ ኣብያተ ጽሕፈት ኢምባሲ ንምንቅስቓስ ደቡብ ሱዳን ዝዓደለሉን ኩነታት ምንባሩ ክኸሓድ ኣይኸእልን'ዩ። ምስ መንግስቲ ሱዳን ብድሕሪ ምትዕራቕውን ናይቲ ሃገር ሰላምን ቅሳነትን ንምዝራግ፡ ንዝተፈላለዩ ተቓውምቲ

ሱዳን ከሕብረ-ብርን ከዕጥቆን ምጽንሑ ናይ ኣደባባይ ምስጢር'ዩ። ብተመሳሳሊ ብ1994 ኣብ ውሽጣዊ ጉዳይ ደሞክራሲያዊት ኮንጎ ብቕሉዕ ኢድ-ምትእትታው። ንካቢላ ናብ ፖሎቲካዊ ስልጣን ንምድያብ፡ ዓቢይቲ ፖሎቲካውን ወተሃደራውን ኣማኸርቲ ከምኡውን ታንከኛታት ክሳተፉ ምግባሩ ኣይዝንጋዕን። ምስ የመንን ግብጽን ኣብ ቀይሕ ባሕሪ ብዝካየድ ምግፋፍ ዓሳ ተደጋጋሚ ወጥረታት ዝኸሰተሉ ኩነታት ብድሕሪ ምጽናሕ ብ1995 ብደብ ኣመሳሚሱ ምስ የመን ናብ ኩናት ምእታዉ ዝርሳዕ ኣይኮነን። ብ1997 ምስ ጂቡቲ ብደብ ምክንያት ኩናት ኣልዒሉ እንደገና ድማ ብ2008 ተሓዲሱ፡ ክሳብ 2017 መዕለቢ ዘይረኸበ ዘሎ ጉዳይ'ዩ። ከምኡውን ብ1998 ምስ ኢትዮጵያ ብደብ ኣመኻንዩ ዝበገሶ ኣዕናዊ ኩናትን ወራርን ክሳብ 2017 ብስንኪ ርኡይ ድርቅና ገባቲ ኢሳይያስ መዕርፊ ዘይረኸበ ምዃኑ ካብ ማንም ሰውር ጉዳይ ኣይኮነን። ብ2002-2004 ንሳዳም ሑሴን ካብ ፖሎቲካዊ ስልጣን ንምውጋድ ብመሪሕነት ጆርጅ ቡሽ ኣብ ኢራቕ ዝተገብረ ሰፊሕ ምሕዝነታዊ ኩናት ብሓቲ ህግደፍ ምምሕዳር ኣሜርካ መዕርፎ ነፈርትን ቀ/ባሕርን ኤርትራ ክጥቅም ፍቓደኛ ብምዃን ናብ ዝልምነሉ ደረጃ ወራዳ ምንባሩ ይዝኸር። ኣብ ሶማሊውን ነቲ ብማሕበረ-ሰብ ዓለም ዝግበር ዝነበረ ኩሉ-መዳያዊ ጸዕርታት ተጻሪሩ፡ ንጉጅላ ግብረ-ሽበራ ኣልሸባብ ብቕሉዕ ዝድግፈሉን ዘዕጥቑሉን ኩነታት ክሳብ ሕጂ ምህላዉ ክሕባእ ዝኸእል ክውንነት ኣይኮነን።

ናይዚ ኩሉ እኩብ ድምር ብሓቲ ህግደፍ ካብ ኢጋድ፡ ሕብረት ኣፍሪቃን ሕቡራት ሃገራትን ፍጹም ተነጺሉ፡ ኣብ ልዕሊኡ ብዓለም ደረጃ ብባይቶ ጸጥታ ማዕቕብ ምስ ተበየነሉ፡ ኣሜርካ ካብ ቀደም ጥንቲ ኣትሒዛ ታሪኻዊት ጸላኢት ህዝቢ ኤርትራ'ያ ዝበል ተደጋጋሚ መደረታት ምሃብ መውጽእ ኣፍ ገባቲ ኢሳይያስን ድራር እለት ህዝብናን ኮይኑ ምህላዉ ርእሰ ግሉጽ ሓቂ'ዩ። እዚ ስርዓት'ዚ በቲ ብዓለም-ለኽ ደረጃ ማዕቕብ ክብየነሉ ዝገበረ ጭቡጥ መርትዖታት ፍጹም ከምሃር ብዘይምኸኣሉ፡ ቅድም ንዓሊ ዓብደላ ሳልሕ ካብ ፖሎቲካዊ ስልጣን ንምእላይ ዝካየድ ዝነበረ ኩናት ሕድሕድ የመን ንሓቲይን ይድግፍን የዕጥቑን ምንባሩ ይፍለጥ። ድሒሩ ብመሪሕነት መንግስቲ ስዑዲ ዓረብ ኣብ ልዕሊ ምንቅስቃስ ሓቲይን ምሕዝነታዊ ወተሃደራዊ ስጉምትታት ክውሰድ ምስ ጀመረ ንዕሓም ጠሊሙ፡ ናብ ጎረቤታዊ ሰውዲ ዓረብ ተሰለፈ። በዚ መሰረት ድማ መንግስቲ ኢማራት ዓረብ ኣብ ከባቢ ዓሰብ ዓቢ ወተሃደራዊ መደበር ብምህናጽ፡ ካብኡ ብምብጋስ ኣብ ልዕሊ ሓቲይን ደብዳቤ ነፈርቲ ዝፍጽመሉ ኩነታት ምህላዉ ኣይዝንጋዕን። ኣብ ጉዳይ ኢትዮጵያ ምስ ንምለስ፡ ብሓፈሽኡ ሰላም ቅሳነትን ግስጋስን ናይታ ሃገር ንምዝራግ ብፍላይ'ውን ግድብ ኣባይ ንምፍራስ፡ ብሓቲ ስርዓት ህግደፍ ምስ መንግስቲ ግብጺ ሓድሽ ምሕዝነት ፈጠሩ ምጽንሑ ይፍለጥ። ነዚ እከይ ሸርሕታት'ዚ ንምዕዋት ድማ ነቶም ሕጋዊ ሰላማዊ ኣገባብ ፖሎቲካዊ ቃልሲ ዘፍቑድ ሕገ-መንግስቲ ኢትዮጵያ ብምንጻግ፡ ኩናት ከም እንኮ ምርጫ ክወስዱ ዝጸንሑን ዘለዉን ተቓዋሚ ሓይልታት ኢትዮጵያ ኣብ ኤርትራ ብወተሃደራዊ መኮንናት ግብጺ ፍሉይ ስልጠናታት ክወሃብ ምጽንሑ ኣይስሓትንዮ። እቶም በብግዚኡ ነዚ እከይ ሸርሕታት'ዚ ብምንጻግ ምሉእ ኣጽዋርምን ንብረቶምን ሒዞም ምስ ሰራዊት ኤርትራ እናተዋግኡ ናብ መንግስቲ ኢትዮጵያ ኢዱም ዝህቡ ዘለዉ መሪሕነትን መሰረታትን ደምሓት፡ ግንቦት ገተ ምንቅስቃስ ቤሻንጉልን ነዚ ሓቕታት'ዚ ጥራይ'ዮም ዘረጋግጹ።

ኣብዚ እዋን'ዚ እቲ ኣብ ትጽቢት ብዙሓት ዘይነበረን ብሃንደበት ዝተበገሰን ዘይምቕዳው ወይ'ውን ምስሕሓብ ሃገራት ወሽመጥ ከልጅ ኣህጉራዊ ትኩረትን ስሕበትን ክረኽብ ግድን ኮይኑ ኣሎ። እቶም ኣብ ምስሕሓብ ኣትዮም ዘለዉ ኣካላት ብሓደ ወገን ስዑዲ ዓረብ፡ ኢማራት ዓረብን ባሕራንን ዘለውኦ ካብ ኣፍሪቃ ግብጺ ዝሓወሰ ኣንጻር ቀጠር ምዃኑ ይፍለጥ። እቲ ብምሕዝነት 4ተ ሃገራት ዝፍለጥ ኣብ ልዕሊ ህዝብን መንግስትን ቀጠር ወሲድዎ ዘሎ ኩሉ-መዳያዊ ፖሎቲካዊ ውሳኔታትን ማዕቕብን ብርግጽ ኣብ መበል 21 ክፍለ ዘመን ንክትግበር ምሕሳብን ምፍታኑን ብጣዕሚ ጭካኔ ዝመልኦ ዘሕዝንን ዘሕፍርን ተርእዮ ምዃኑ ጥራይ'ዩ ዘመላኸት። እቶም ኣብ ልዕሊ ህዝብን መንግስትን ቀጠር ከምዚ ዓይነት ኣዝዩ ጨካን ፖሎቲካዊ ውሳኔታትን ማዕቕብን ዝወሰዱ ሃገራት፡ ብድሕሪ ክንደይ ጸዕሪ-ምት 13 ክስታት ኣቕረቡ። ሓደ ካብቲ ዝቕረበ ዓቢ ክስታት መንግስቲ ቀጠር ንግብረ-ሽበራ የተባብዕን ይድግፍን ዝበል'ዩ። ብርግጽ ሕጂ መንግስቲ ቀጠር ካብዚ ክሲ'ዚ ነጻ ምዃኑ ዘረጋግጽ ጭብጥታት ከም ዘሎ ርግጸኛ ምዃን ዝኸእል'ኳ እንተዘይኮነ፡ እቶም ነዚ ክስታት ዘቕርቡ ዘለዉ ሃገራት'ውን ንባዕሎም ካብ ንግብረ-ሽበራ ምትብባዕን ምድጋፍን ሓራ ዘይምዃኖም

ብዙሕ ምልክታት ምህላዉ ዝሕባእ ዝኸእል ኣይኮነን። ካብ ዓለም ምሉእ ንግብረ-ሽብራ ዝዋፈሩ ቀዳማይ ቦታ ዝሕዙ ዜጋታት ስዑዲ ዓረብ ክኾኑ ከለዉ፡ ብፍላይ ኢማራት ዓረብ ኣብ ዝተፈላለዩ ሃገራት ዝርከቡ ግብረ-ሽብራዊ ተግባራት ከም ትድግፍን ኣብ ልዕሊ ንጹሃት ዜጋታት ዘይተኣደነ ግፍዕታት ከም ትፍጽምን ዝእምቱ ምስጢራት ክወጹ ይጅምሩ ኣለዉ።

መብዛሕትኡ እቲ ብመሪሕነት ሳዑዲ ዓረብ ማለት ብፋተ ሃገራት ቀሪቡ ዘሎ ኣጉል ክስታት ብቀንዱ ንልዕላውነት ህዝብን መንግስትን ቀጠር ዝትንክፍን ዝጸረርን ብምዃኑ፡ ኣብዚ ህምት'ዚ ተግባራዊ ክኸውን ምሕሳብ ፍጹም ፖሎቲካዊ ዕሸነት ምዃኑ ጥራይ'ዩ ክርእ ዝኸእል። እቶም ነዚ ሓቅታት'ዚ ብኣግኡ ዝተረድኡን ካብ ክልቲኡ ኣብ ምውጣጥ ዝርከብ ኣካላት ዝዘፍ ስትራተጂካዊ ረብሓታት ዘለዎምን ብሓያላት መንግስታት ዓለም ዝፍለጡ ነዚ ግጭት'ዚ ንምህዳእን ንምፍታሕን ንሰናይ ተበግሶ ዕርቂ ንጉስ ኩዌት ብምድጋፍ፡ ብርቱዕ ዲፕሎማሲያዊ ጸዕርታት የካይዱ ከም ዘለዉ ዝፍለጥዮ። ህዝብን መንግስትን ቀጠር ነቲ ብፋተ ሃገራት ዝቐረበ ክስታትን ቅድመ ኩነትን ክሳብ ሕጂ ብዘርእዮ ውሕሉልን ህዱእን ኣተሓሕዛ ኣብ ዝካየድ ዘሎ ጽዑቕ ዲፕሎማሲያዊ ጸዕርታት ጸብለልትነትን ተቐባልነትን ኣረጋገጹ ምህላዉ ይእምት። እዚ ተረጋገጹ ዘሎ ጸብለልትነት'ዚ ካብ ትጽቢትን ግምትን ወጻኢ ኮይኑ ብምርካብ፡ ካብዚ ጉዳይ'ዚ ንምውጻእ ምሕዝነት ፋተ ሃገራት ኣብ ዘይተሓሰበ ካልእ ጸገማት ክወድቑ ምዃኖም ምግማት ይኸእልዮ። ብዝኾነ እዚ ግጭት'ዚ ብለባም መንገዲ ብዘተን ልዝብን ጥራይ ክፍታሕ ሰናይ ኩሎም ኣህዛብ ዝሓሰቡ ደለይቲ ደሞክራሲን ፍትሕን ትጽቢት ምዃኑ ምንም ዘጠራጥር የብሉን። እዚ ግጭት'ዚ ብሰላም ክፍታሕ ዘይሓሰቡ መንግስታት ወይ'ውን ፖሎቲካዊ ሓይልታት ሰናይ ኩሎም ኣህዛብ ዘይብህጉ ምዃኖም ቁልጭ ኣቢሉ ዘርኢ ዓቢ ምልክት'ዩ። እምበኣርክስ ካብዚ ሓቂ'ዚ ብምብጋስ፡ ኣብዚ ጉዳይ'ዚ ፖሎቲካዊ መርገጽን ፖሊስን ብሓቲ ስርዓት ህግደፍ ከመይ ይመስል? ምድህሳስ ኣገዳሲ'ዩ።

ቅድሚኡ ኩሉ ብሓቲ ስርዓት ህግደፍ ካብ ምሉእ ማ/ሰብ ዓለም ኣብ ዝተነጸለሉ ህምት ዝምድናታት ኤርትራን ቀጠርን ከመይ ምንባሩ ምዝኻር ክዝንጋዕ ኣይግባእን። ቀንዲ ሕመረት ናይቲ ዝምድናታት እንታይ ምንባሩ? ብዘየገድስ፡ ኣብ መንጎ ክልቲኡ ስርዓታት ጽቡቕ ዝምድናታት ምንባሩ ይፍለጥ። መንግስቲ ቀጠር ንብሓቲ ስርዓት ህግደፍ ብሞራል፡ ገንዘብን ንዋትን ዘይተኣደነ ሓገዛት ይገብር ምንባሩ'ውን ዝሰሓት ኣይኮነን። ብውሕዱ ወጻኢታትን ዘመናዊ ንዋትን ማዕከናት ዜናታት ስርዓት ህግደፍ ብመንግስቲ ቀጠር ይሸፍን ምንባሩ ዝተፈላለዩ ምንጭታት ይሕብሩዮም። ኣብ መንጎ ብሓቲ ስርዓት ህግደፍን መንግስቲ ጂቡቲን ብደብ ዝተላዕለ ግጭት ንምፍታሕ እንኮ ተበግሶ ዕርቂ ዝወሰድ ዝነበረ መንግስቲ ቀጠር'ዩ። ኣብ መወዳእታ'ውን ብስምምዕ ክልቲኡ ሃገራት ክሳብ 450 ሰራዊት ኣብቲ ዘሰሓሕብ ዝነበረ ቦታታት ከም ዓቓቢ ሰላም ኣእትዮ ምንባሩ ኣይኸሓድንዮ። ኣብዚ ምስሕሓብ'ዚ ካብ ሃገራት ወሽመጥ ከሊጅ ኩዌትን ምንገን ካብ ክልቲኡ ኣካላት ገለልተኛ ብምዃን ንዘተ፡ ልዝብን ዕርቕን የተባብዑ ኣለዉ። ዳርጋ መብዛሕትኡ ማ/ሰብ ዓለም'ውን እቲ ምስሕሓብ ብሰላም ክፍታሕ ብርቱዕ ዲፕሎማሲያዊ ጸዕርታት ኣብ ዝገብረሉ ህምት ንርኹብ። ብሓቲ ስርዓት ህግደፍ ግን ከምቲ ልሙድ ባህርያቱን ኣመሉን ብሃንደበት ንመንግስቲ ቀጠር ጠሊሙ፡ ኣብ ጎኒ'ቲ ብመንግስቲ ስዑዲ ዓረብ ዝምራሕ ምሕዝነት ክስለፍ ግድን ኮይኑ ኣሎ። እዚ ስርዓት'ዚ ንባዕሉ ግብረ-ሽብራዊ ተግባራት እናካየደን ንሸባብ ሰማል ብቐላላ እናደገፈን ንመንግስቲ ቀጠር ምስቶም በዚ ጉዳይ'ዚ ክሲ ዘቐርቡ ክጽጋዕ ምፍታኑ ካብቲ ኣዝዩ ዘደንጹ'ዩ። ብዝኾነ እቲ ብኣውንታ ዝግለጽ ዝነበረ ዝምድናታት ክልቲኡ ሃገራት ብቀጥታ ተበቲኹ፡ መንግስቲ ቀጠር ነቲ ኣብ ደብ ኤርትራን ጂቡቲን ሰፊሩ ዝነበረ ሰራዊቱ ብህጹጽ ክስሕብ ተገደዱ'ዩ። ብሓቲ ስርዓት ህግደፍ ንመንግስቲ ቀጠር ጠሊሙ ንምንታይ ምስቲ ብመሪሕነት ስዑዲ ዓረብ ዝፍለጥ ምሕዝነት ተጸጊዑ ንዝብል ሕቶ ንኩነታት ቀርኒ ኣፍሪቃን ማ/ምብራቕን ብቀረባ ዝኸታተሉ ተንተንቲ ፖሎቲካ ነዚ ዝስዕብ ተንታን የቐርቡ።

1. ኩሉ ወጻኢ ፖሊስታት ብሓቲ ስርዓት ህግደፍ ብመሰረቱ ኣብ ስትራተጂካዊ ዝምድናታት ዘይኮነስ፡ ኣብ ግዝያዊ ጉጅላዊ ረብሓታት ዝተሞከሰ ስለዝኾነ፡ ካብ 3ተ ሃገራት ወሽመጥ ከልጅ ማለት ስዑዲ ዓረብ፡ ኢማራት ዓረብን ባሕራንን ክረኽቡ ዝኸእል ግዝያዊ ረብሓታት

ብምጥማት ዝወሰዶ ፖሎቲካዊ መርገጽ ምዃኑ ይገልጹ። ንግብጺ ብዝምልከት ከኣ ነቲ ኣብ ኢትዮጵያ ዝካየድ ዘሎ ፖሎቲካዊ፣ ቁጠባውን ማሕበራውን ምዕባሌ ንምቁጻይ ብሓፈሻ፣ ንግድብ ኣባይ ንምፍራስ ድማ ብፍላይ ዘለዎም ሓባራዊ ምርድዳእን ዘኣተውዎ ስምምዓትን ዝምርኮስ ምዃኑ ይትንትኑ።

2. ኩሎም ሃገራት ወሽመጥ ከልጅ ምስ መ/አሜርካ ጽቡቕ ዝምድና ከም ዘለዎም ዝፍለጥኳ እንተኾነ፡ መንግስቲ ስዑዲ ዓረብ ብዝጸንሐ ተሰማዕነትን ጽልዎታትን ከምኡውን ኢማራት ዓረብ፡ ባሕራንን ግብጽን ብምድማር፡ ካብ መ/ቀጠር ብዝበለጸ ጸብለልትነትን ተቐባልነትን ክህልዎምዮ ዝብል፡ ገባቲ ኢሳይያስ ጉጉይ ገምጋም ሓዘ ምብጋሱ ይገልጹ። ካብዚ ጉጉይ ገምጋምዚ ብምብጋስ ድማ፡ ምስዘም ሃገራት'ዚኣቶም ኣንጻር ግብረ-ሸበራ ብምምሳል፡ ምስ መንግስቲ ኣሜርካ ንምትዕራቕ፡ ብኡ ኣቢሉ እቲ ብ2009 ኣብ ልዕሊኡ ዝተበየነ ማዕቕብ ንክለዓለሉን ጥጡሕ ባይታ ክምድምድሉ ብምሕሳብ ምዃኑውን ይትንትኑ።

ብዝኾነ ንምጥቕላል ዝኣኸል እዚ ኣብ ላዕሊ ዝተገልጸ ክውንነታዊ ሓቕታት'ዚ ብውሕዱ ኩሉ ወጻኢ ዝምድናታት ብሓቲ ስርዓት ህግደፍ ክሳብ ክንደይ ኣብ እኮይ ጥልመትን ኣዕናዊ ኩናትን ዝተምርኮሰ ምዃኑ ብግልጺ'ዩ ዘርኢ። ህዝቢ ኤርትራ ካብዚ ብጥልመትን ኩናትን ዝልለ ወጻኢ ዝምድናታት ብሓቲ ስርዓት ህግደፍ እንታይ ይርባሕ? ንስለ'ቲ ሓቂ ኣብ ዲሞክራሲያዊት ኮንጎን ሶማሊን ዝፈሰሰ ንጹህ ደም ኣሕዋትና ይኹን ደምሓት፡ ግንቦት ገተን ምንቅስቓስ ነጻነት ቤንሻንጉልን ናብ መበቆል ዓዶም ኢትዮጵያ ከይምለሱ ንምዕጋት ኣብ ዝግበር ተደጋጋሚ ኩናት ዝሞቱ ዘለዉ መንእሰያት ኤርትራ ንልዕልነት ህዝብን ሃገርን ንምክልኻል ጅግንነት ከም ዝፈጸሙ ሰውኣት ዲዮም ክቁጽሩ ወይስ ካልእ ፖሎቲካዊ ስያሜን ትርጉምን ክህልዎዮ? እዚ ሕቶታት'ዚ ብፍላይ ንተደናገጽትን ሰዓብትን ብሓቲ ስርዓት ህግደፍ ዝምልከት ክኸውንዮ።

ሰናይ ትምኒትን ንባብን

ነፀረኣብ ኣስመላሽ
19 ሓምለ 2017